

Αθήνα, 17/03/2021

Αρ. Πρωτ.:207

Προς: -κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, Πρωθυπουργό της Ελλάδος
Κοιν.: -κ. Γεώργιο Γεραπετρίτη, Υπουργό Επικρατείας
-κ. Ιωάννη Βαρδακαστάνη, Πρόεδρο Ε.Σ.Α.μεΑ.
-Σωματεία – Μέλη της ΟΜ.Κ.Ε.

Θέμα: «Αίτημα ορισμού άμεσης συνάντησης για τα επείγοντα ζητήματα των κωφών – βαρήκωων πολιτών»

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

λαμβάνοντας υπόψη:

• τον **ν.4488/2017 (ΦΕΚ 137 Α' /13.09.2017)**, ο οποίος αναφέρει:

- στην **παρ. 1 του άρθρου 61 «Γενικές υποχρεώσεις**»: 1. Κάθε φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου υποχρεούται να διασφαλίζει την ισότιμη άσκηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ στο πεδίο των αρμοδιοτήτων ή δραστηριοτήτων του, λαμβάνοντας κάθε πρόσφορο μέτρο και απέχοντας από οποιαδήποτε ενέργεια ή πρακτική που ενδέχεται να θίγει την άσκηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ. Ιδίως υποχρεούται: α) να αφαιρεί υφιστάμενα εμπόδια κάθε είδους, β) να τηρεί τις αρχές καθολικού σχεδιασμού σε κάθε τομέα της αρμοδιότητάς του ή της δραστηριοποίησής του, προκειμένου να διασφαλίζει για τα ΑμεΑ την προσβασιμότητα των υποδομών, των υπηρεσιών ή των αγαθών που προσφέρει, γ) να παρέχει, όπου απαιτείται σε συγκεκριμένη περίπτωση, εύλογες προσαρμογές υπό τη μορφή εξατομικευμένων και κατάλληλων τροποποιήσεων, ρυθμίσεων και ενδεδειγμένων μέτρων, χωρίς την επιβολή δυσανάλογου ή αδικαιολόγητου βάρους, δ) να απέχει από πρακτικές, κριτήρια, συνήθειες και συμπεριφορές που συνεπάγονται διακρίσεις σε βάρος των ΑμεΑ, ε) να προάγει με θετικά μέτρα την ισότιμη συμμετοχή και άσκηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ στον τομέα της αρμοδιότητάς ή δραστηριοποίησής του,
- στην **παρ. 2 του άρθρου 63 «Καθολικός σχεδιασμός διοικητικών προϊόντων, περιβαλλόντων και υπηρεσιών, εύλογες προσαρμογές**»: 2. Τα διοικητικά όργανα και οι αρχές υποχρεούνται να λαμβάνουν ενδεδειγμένα μέτρα προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες ανάγκες ενός ή περισσότερων ΑμεΑ προκειμένου να διασφαλιστεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης...
- στην **παρ. 2 του άρθρου 65 «Επικοινωνία ΑμεΑ με διοικητικές αρχές, γλώσσες και μορφές επικοινωνίας**», **παρ. 2: Η ελληνική νοηματική γλώσσα αναγνωρίζεται ως ισότιμη**

με την ελληνική γλώσσα. Το κράτος λαμβάνει μέτρα για την προώθησή της, καθώς και για την κάλυψη όλων των αναγκών επικοινωνίας των κωφών και βαρήκων πολιτών.

- στο άρθρο 67 «Μη διάκριση στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και στις οπτικοακουστικές δραστηριότητες»: 1. Τα δημόσια και ιδιωτικά ΜΜΕ, έντυπα και ηλεκτρονικά, προωθούν την εμπέδωση και το σεβασμό της αρχής της μη διάκρισης. Για τον σκοπό αυτό, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ) στους Κώδικες Δεοντολογίας Ειδησεογραφικών Εκπομπών, Διαφημίσεων και Ψυχαγωγικών Προγραμμάτων που καταρτίζει, οφείλει να συμπεριλαμβάνει ρυθμίσεις που αποβλέπουν στην πραγμάτωση της αρχής της μη διάκρισης λόγω αναπηρίας, στην ανάπτυξη ενός πλουραλιστικού διαλόγου για τα θέματα των ΑμεΑ και την προαγωγή της ουσιαστικής ισότητας μεταξύ ατόμων με και χωρίς αναπηρίες.
2. Οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένου και του διαδικτύου, υποχρεούνται να αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες, όπως ομιλούσες ιστοσελίδες, υποτιτλισμό, ακουστική περιγραφή, διερμηνεία νοηματικής, προκειμένου να διασφαλίσουν την πρόσβαση των ΑμεΑ σε αυτά. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης καθορίζονται τα μέσα, η διαδικασία καθώς και κάθε άλλο θέμα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

• τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, την οποία η χώρα μας μαζί με το προαιρετικό πρωτόκολλό της επικύρωσε με τον Ν.4074/2012 και συγκεκριμένα το:

- **Άρθρο 9 «Προσβασιμότητα»**

2. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν επίσης κατάλληλα μέτρα προκειμένου:

ε. να παρέχουν μορφές «ζωντανής» βοήθειας και ενδιαμέσων, συμπεριλαμβανομένων των οδηγών, των αναγνώστων και των επαγγελματιών διερμηνέων της νοηματικής γλώσσας, προκειμένου να διευκολύνουν την προσβασιμότητα στα κτίρια και σε άλλες εγκαταστάσεις που είναι ανοικτές στο κοινό,

- **Άρθρο 21 «Ελευθερία της έκφρασης και της γνώμης και πρόσβαση στην πληροφορία»**

1. Ελευθερία της έκφρασης και της γνώμης και πρόσβαση στην πληροφορία

Τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες μπορούν να ασκούν το δικαίωμα τους στην ελευθερία της έκφρασης και της γνώμης, συμπεριλαμβανομένης και της ελευθερίας να αναζητούν, να δέχονται και να μεταδίδουν πληροφορίες και ιδέες, σε ίση βάση με τους άλλους ανθρώπους και μέσω όλων των μορφών επικοινωνίας της επιλογής τους, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της παρούσας Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης και:

α. της παροχής πληροφοριών που προορίζονται για το ευρύ κοινό στα άτομα με αναπηρίες, με προσιτές μορφές και τεχνολογίες, κατάλληλες για τα διαφορετικά είδη αναπηριών, κατά τρόπο έγκαιρο και χωρίς πρόσθετο κόστος,

β. της αποδοχής και διευκόλυνσης της χρήσης των νοηματικών γλωσσών, της Μπράιγ, της συμπληρωματικής και εναλλακτικής επικοινωνίας και όλων των άλλων προσιτών μέσων,

τρόπων και μορφών επικοινωνίας της επιλογής τους, από τα άτομα με αναπηρίες στις επίσημες επικοινωνίες τους,

γ. της προτροπής των ιδιωτικών φορέων που παρέχουν υπηρεσίες στο ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένου και του Διαδικτύου, να παρέχουν πληροφορίες και υπηρεσίες με προσιτές και εύχρηστες μορφές για τα άτομα με αναπηρίες,

δ. της ενθάρρυνσης των μέσων μαζικής επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων και των παρόχων πληροφοριών μέσω του Διαδικτύου, να καταστήσουν τις υπηρεσίες τους προσιτές στα άτομα με αναπηρίες,

ε. της αναγνώρισης και προαγωγής της χρήσης των νοηματικών γλωσσών.

- **Άρθρο 24 «Εκπαίδευση»**

3. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη επιτρέπουν στα άτομα με αναπηρίες να διδάσκονται δεξιότητες ζωής και κοινωνικής ανάπτυξης, προκειμένου να διευκολύνουν την πλήρη και ίση συμμετοχή τους στην εκπαίδευση και ως μέλη της κοινωνίας. Για το λόγο αυτό, τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης και:

.....

β. Της διευκόλυνσης της εκμάθησης της νοηματικής γλώσσας και της προαγωγής της γλωσσικής ταυτότητας της κοινότητας των κωφών,

γ. Της διασφάλισης ότι η εκπαίδευση των προσώπων και ιδιαίτερα των παιδιών, που είναι τυφλά, κωφά ή τυφλά και κωφά, διεξάγεται με τις πιο κατάλληλες γλώσσες, τρόπους και μέσα επικοινωνίας για το συγκεκριμένο άτομο και σε περιβάλλοντα που μεγιστοποιούν την ακαδημαϊκή και κοινωνική ανάπτυξη.

4. Προκειμένου να βοηθήσουν τη διασφάλιση της άσκησης του δικαιώματος αυτού, τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, προκειμένου να προσλαμβάνουν εκπαιδευτικούς, συμπεριλαμβανομένων και των δασκάλων με αναπηρίες, που κατέχουν τα τυπικά προσόντα στη νοηματική γλώσσα και / ή στη Μπράιγ και να εκπαιδεύουν τους επαγγελματίες και το προσωπικό που απασχολούνται σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης. Μια τέτοια κατάρτιση θα ενσωματώνει ευαισθητοποίηση για την αναπηρία και τη χρήση κατάλληλων βελτιωμένων και εναλλακτικών τρόπων, μέσων και μορφών επικοινωνίας, εκπαιδευτικών τεχνικών και υλικών, για να υποστηριχθούν τα άτομα με αναπηρίες.

5. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη διασφαλίζουν ότι τα άτομα με αναπηρίες είναι σε θέση να έχουν πρόσβαση στη γενική τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στη δια βίου μάθηση, χωρίς διακρίσεις και σε ίση βάση με τους άλλους. Για το λόγο αυτό, τα Συμβαλλόμενα Κράτη διασφαλίζουν ότι παρέχεται εύλογη προσαρμογή στα άτομα με αναπηρίες.

- **Άρθρο 28 «Ανεκτό βιοτικό επίπεδο και κοινωνική προστασία»**

1. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες για ένα βιοτικό επίπεδο ανεκτό, για τα ίδια και τις οικογένειές τους, συμπεριλαμβανομένης και της κατάλληλης διατροφής, ένδυσης και κατοικίας, και για συνεχή βελτίωση των συνθηκών

διαβίωσής τους και λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να προστατεύουν και να προάγουν την εξασφάλιση του δικαιώματος αυτού, χωρίς διακρίσεις βάσει της αναπηρίας.

2. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναγνωρίζουν το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες για κοινωνική προστασία και την απόλαυση αυτού του δικαιώματος χωρίς διακρίσεις βάσει της αναπηρίας και λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να προστατεύσουν και να προάγουν την εξασφάλιση του δικαιώματος αυτού, συμπεριλαμβανομένων και των ακόλουθων μέτρων:

.....

ε. Να διασφαλίζουν ίση πρόσβαση από τα άτομα με αναπηρίες στα συνταξιοδοτικά επιδόματα και προγράμματα.

Σας απευθύνουμε την παρούσα επιστολή απευθείας προς το πρόσωπό σας, καθότι ζητήματα κρίσιμης σημασίας για την καθημερινότητά μας ως πολιτών όχι μόνο με υποχρεώσεις, αλλά και με δικαιώματα, παραμένουν σε χρονίζουσα εκκρεμότητα. Οι συνεχείς διεκδικήσεις μας, οι εύλογες διαμαρτυρίες και οι αγώνες μας πέφτουν διαρκώς στο κενό.

Πρόκειται για διεκδικήσεις θεμελιωδών δικαιωμάτων μας, που όμως σε μια χώρα ευνοούμενη, όπως η Ελλάδα, ακόμα –στον 21ο αιώνα!– δεν έχουν ικανοποιηθεί από την Πολιτεία· διεκδικήσεις όχι μαξιμαλιστικές, αλλά απολύτως συμβατές με τις ιδιαιτερότητες της χώρας μας και προσαρμοσμένες στις αντιξοότητες που διανύουμε τόσο σε υγειονομικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο· διεκδικήσεις κοστολογημένες, μερικές από τις οποίες δεν απαιτούν καν για την υλοποίησή τους υψηλές δαπάνες, αλλά υπήπετη πολιτική βούληση· και σίγουρα διεκδικήσεις που μοναδικό στόχο έχουν την ισότιμη πρόσβασή μας σε υπηρεσίες και αγαθά και την πλήρη ενσωμάτωσή μας στην κοινωνία.

- Κατ' αρχάς, ένα από τα βασικά, χρόνια αιτήματά μας είναι η **αποκατάσταση μιας άδικης και παράλογης εξαιρέσής μας από την εφ' όρου ζωής χορήγηση του επιδόματος των ατόμων με αναπηρία**. Και συγκεκριμένα: Τα κωφά και βαρήκοα άτομα συνιστούν την πλέον αδικημένη κατηγορία ατόμων με αναπηρία, δεδομένου ότι, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, η χορήγηση του επιδόματος κώφωσης-βαρηκοΐας διακόπτεται (!) στο 18ο έτος της ηλικίας τους (ή στο 25ο σε περίπτωση φοίτησης σε εκπαιδευτικό ίδρυμα), για να συνεχιστεί από τα 65 τους και μετά. Αυτό δεν έχει πραγματικά κανένα λογικό έρεισμα, αφού η κώφωση-βαρηκοΐα αποτελεί μόνιμη και μη αναστρέψιμη αναπηρία, συνεπώς θα πρέπει να καταργηθούν οι ηλικιακοί αυτοί περιορισμοί και το επίδομα για την αναπηρία μας να χορηγείται εφ' όρου ζωής, όπως άλλωστε ισχύει –και πολύ σωστά– για όλες ανεξαιρέτως τις υπόλοιπες κατηγορίες αναπηρίας. Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και το αίτημά μας για κάλυψη από τον ΕΟΠΥΥ ακουστικών βαρηκοΐας και τεχνικών βοηθημάτων που άπτονται της αναπηρίας μας, όπως φωτεινός πομπός κουδουνιού, τηλεφώνου και συναγερμού, φάρος πόρτας κλπ.

- Ένα πολύ κρίσιμο για εμάς ζήτημα είναι το **Πρόγραμμα Διερμηνείας στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα (ΕΝΓ)**, το οποίο υλοποιεί εδώ και δεκαπέντε συναπτά χρόνια η Ομοσπονδία μας, δηλαδή από το 2006. Ενώ κάθε χρόνο υπήρχε ειδικός κωδικός στον Προϋπολογισμό του

Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων για την επιχορήγηση της συγκεκριμένης υπηρεσίας, πέρυσι (2020) για πρώτη φορά στην ιστορία λειτουργίας της ο κωδικός αυτός αφαιρέθηκε από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Η ανησυχία μας εντάθηκε όταν διαπιστώσαμε ότι και φέτος (2021) δεν συμπεριλήφθηκε ο σχετικός κωδικός στον Κρατικό Προϋπολογισμό, με αποτέλεσμα το εν λόγω Πρόγραμμα να βρίσκεται επί της ουσίας στον αέρα και να έχουμε εύλογες ανησυχίες για τη βιωσιμότητά του. Τις ανησυχίες μας εκφράσαμε και γραπτώς στην Υφυπουργό Πρόνοιας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κα Δόμνα-Μαρία Μιχαηλίδου με την υπ' αρ. πρωτ. 167/24-02-2021 επιστολή μας (την οποία κοινοποιήσαμε και στο γραφείο σας) με την οποία ζητήσαμε τον ορισμό άμεσης συνάντησης με τους εκπροσώπους της ΟΜ.Κ.Ε., συνάντηση η οποία δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν έχει προγραμματιστεί. Είναι για εμάς εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλίσουμε τη βιωσιμότητα και την εύρυθμη λειτουργία του Προγράμματος, καθώς τυχόν κατάργηση της υπηρεσίας αυτής ή και η υποχρηματοδότησή της παραβιάζει κατάφωρα το αναφαίρετο δικαίωμά μας στην ισότιμη πρόσβαση και την πλήρη ενσωμάτωσή μας στην κοινωνία.

- Στην **EPT**, τη δημόσια τηλεόραση που είναι «ανοιχτή σε όλους», έχει σημειωθεί από τον Αύγουστο του 2019 ένα τεράστιο πισωγύρισμα, αφού καταργήθηκε η μετάδοση του κεντρικού δελτίου των 21:00 με ταυτόχρονη διερμηνεία στην ελληνική νοηματική γλώσσα. Και μας απογοητεύει ιδιαίτερα το ότι αυτό έγινε αμέσως μόλις ανήλθατε στον πρωθυπουργικό θώκο και ανέλαβε τα καθήκοντά της στην EPT νέα διοίκηση. Παράλληλα, έχουμε επανειλημμένως στείλει επιστολές διαμαρτυρίας προς τους ιθύνοντες της δημόσιας τηλεόρασης με πρόσφατη την - κοινοποιήσασα και σε εσάς- διαμαρτυρία μας για τη μη εφαρμογή της ΥΑ 3586/06-12-2018 (ΦΕΚ 5491/2018) καθώς στις δηλώσεις σας την Τρίτη 09 Μαρτίου και την Πέμπτη 11 Μαρτίου 2021, δεν υπήρχε παράλληλη διερμηνεία στη νοηματική γλώσσα, αλλά ούτε και υποτιτλισμός. Επιστολές διαμαρτυρίας έχουμε αποστείλει και για την απαράδεκτη πρακτική της μη τήρησης συγκεκριμένων προδιαγραφών σε όποιες μεταδόσεις προστίθεται παράθυρο με τον διερμηνέα νοηματικής (εύλογο μέγεθος του σχετικού παραθύρου, ώστε να είναι ορατή η διερμηνεία, κατάλληλος φωτισμός του διερμηνέα, σωστό φόντο παραθύρου, ταυτόχρονος υποτιτλισμός κ.λπ.), με μελανό παράδειγμα την κάλυψη από την EPT της ομιλίας σας και της συνέντευξης Τύπου που παραχωρήσατε στο πλαίσιο της περσινής ΔΕΘ αλλά και για την παράνομη/παράτυπη κατάσταση, στην οποία έχει περιέλθει η EPT απασχολώντας παρουσιαστή χωρίς την εκ του νόμου προβλεπόμενη προηγούμενη πρόταση από την Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδος. Η κυνική αυτή αδιαφορία απέναντι στο δικαίωμά μας για ισότιμη ενημέρωση μας εξοργίζει και φτάνει στα όρια του εμπαιγμού και της προσβλητικής μεταχείρισής μας.

- Τέλος, πάγιο αίτημα της Ομοσπονδίας μας αποτελεί **η εισαγωγή και εφαρμογή της τεχνολογίας Velotype** (μετατροπή ομιλίας σε γραπτό λόγο σε πραγματικό χρόνο) στην Ελλάδα, τεχνολογία η οποία εφαρμόζεται ήδη σε πολλές χώρες του εξωτερικού. Η χρήση της τεχνολογίας αυτής θα προσφέρει επιτέλους πλήρη και ισότιμη πρόσβαση των κωφών-βαρήκων πολιτών σε όλους τους τομείς της κοινωνικής και προσωπικής τους ζωής (πανεπιστημιακά ιδρύματα, ΜΜΕ, σεμινάρια/διαλέξεις/ημερίδες/συνέδρια, πολιτιστικές εκδηλώσεις κλπ).

Σας παραθέτουμε τον ιστότοπο της εταιρίας διαχείρισης της τεχνολογίας Velotype στην Ολλανδία:
<https://www.velotype.com/en/homepage-eng/>

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Στα πλούσια χρόνια δράσης της Ομοσπονδίας μας, με συνεχείς αγώνες και δυναμικές διεκδικήσεις, έχει έρθει η στιγμή που νιώθουμε απογοήτευση, ματαίωση, οργή. Στις διάφορες συναντήσεις που έχουμε πραγματοποιήσει μέχρι στιγμής με υπουργούς της κυβέρνησής σας είδαμε ένα ενδιαφέρον ειλικρινές, ωστόσο το ενδιαφέρον αυτό δεν συνοδεύτηκε από ανάλογες πράξεις, με αποτέλεσμα τα δίκαια αιτήματά μας να βαλτώνουν.

Ζητούμε άμεσα μια συνάντηση μαζί σας, προκειμένου να θέσουμε τα επείγοντα ζητήματά μας, που χρόνια μας ταλανίζουν, στο τραπέζι του διαλόγου, με στόχο να εισπράξουμε όχι υποσχέσεις και ευσεβείς πόθους, αλλά ειλικρινείς απαντήσεις, εποικοδομητικές λύσεις και, σε τελευταία ανάλυση, γνήσια πολιτική βούληση και ευαισθησία.

Αν, παρ' ελπίδα, δεν βρούμε την ανταπόκρισή σας στο αίτημά μας για μια εφ' όλης της ύλης συνάντηση μέχρι την Παρασκευή 02 Απριλίου 2021, άλλη λύση δεν έχουμε από το να προχωρήσουμε σε παράσταση διαμαρτυρίας έξω από το Μέγαρο Μαξίμου, με σύσσωμη την κοινότητα των κωφών και βαρήκων πολιτών. Θεωρούμε ότι ο διάλογος και η συνεργασία είναι ο πιο γόνιμος δρόμος για τον σεβασμό των αναφαίρετων δικαιωμάτων μας, ωστόσο με ειλικρίνεια δηλώνουμε ότι η αξιοπρέπείά μας είναι για εμάς ιδιαίτερα πολύτιμη για να την έχουμε σε μια διαρκή... αναμονή, για να την αφήνουμε να καταπατείται προσδοκώντας –μέχρι πότε;– το αυτονόητο: την τήρηση του ίδιου του Συντάγματος της χώρας της οποίας είστε πρωθυπουργός.

Με εκτίμηση,

Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΦΕΤΣΗ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΚΩΝ/ΝΟΣ ΣΙΜΨΗΣ

